

"אז מה כדאי לעשות", או: איך לחנך את ילדינו לעתיד לא ידוע?

... אין פלא שהחינוך מעסיק אותנו כל כך – ולא רק אותנו, מחברי הספר החוקרים את התחום למחייתם, אלא את כולנו. הוא מעסיק אותנו בין אם אנחנו מבקשים להשכיל בעצמנו, בין אם אנחנו תוהים כיצד החברה שאנחנו חיים בה תיראה ותתפקד בעתיד, ובין אם אנחנו מבקשים שילדינו יוכלו לקיים חיים פוריים ומלאים סיפוק, עניין ורווחה.

מה נוכל לעשות כבר היום כדי להבטיח לילדינו עתיד טוב? ולכל הפחות, כיצד נוכל לספק להם את הכלים שיאפשרו להם חיי עבודה ויצירה מספקים?

אם הגעתם עד לכאן, ודאי ברור לכם שהתשובה עולה מתוך כל מה שקראתם עד כה: מתוך מחשבה על המגמות שיעצבו בעשורים הקרובים את השדה החינוכי, מתוך מחשבה על המיומנויות שיידרשו במאה ה-21 ומתוך הבנה של הדרכים הטובות לעודד ילדים ובני נוער לרכוש מיומנויות וידע, ולעורר בהם חדוות עשייה ולמידה.

בעמודים הבאים תמצאו המון רעיונות מעשיים, שמשפחות רבות בכל רחבי העולם כבר מיישמות בהצלחה. אם תרצו את הגרסה הקצרה, תמצאו בנספח לספר את ששת המפתחות החשובים ביותר כדי לאפשר לילדים שלכם להצליח בסביבה כאוטית ומשתנה תמיד. אתם מוזמנים לדלג לשם ולסקור אותם – אף שאנחנו כמובן ממליצים לקרוא כל הסעיפים וכך למצוא את מה שמתאים יותר מכול לבית שלכם, לילדים שלכם ולכם.

כדי להקל על ההתמצאות חילקנו את הפרק לשמונה נושאים מרכזיים:

כדי להשתמש בפרק בצורה הטובה ביותר, אנו ממליצים לקחת עט, מרקר או עיפרון, ולסמן לעצמכם בזמן הקריאה את הסעיפים שלדעתכם יהיה הכי קל, ובעיקר הכי כיף, ליישם אצלכם בבית (כן, סמנו – ספרים נועדו להיות שימושיים, לא נקיים!). אנחנו ממליצים לא לשחק במשחק הלא מועיל "את זה אנחנו כבר עושים", אלא במשחק המועיל מאוד "מה אנחנו רוצים לאמץ או לשפר".

בזמן הקריאה ודאי תגלו שיש מידה של חפיפה בין הכלים השונים, שכן לעתים קרובות כלי יחיד יכול לסייע בפיתוח ובשכלול של כמה וכמה כישורים חשובים.

ועניין אחרון: ניסחנו את הדברים במחשבה על הורים, אבל כל הסעיפים נכונים ושימיים לא פחות גם במערכות חינוכיות. למעשה, כבר היום ניתן לראות שרבים מן העקרונות שלהלן מיושמים במידה זו או אחרת בגופים חינוכיים חדשניים, שהיה להם האומץ לבחור בדרך אחרת (ואם אתם אנשי חינוך, הכתוב כאן רלוונטי גם לכם, ודעו כי לקראת סוף הפרק נתייחס במפורש גם ליישום העקרונות במוסדות חינוך).

נתחיל!

הכוונה עצמית היא שם המשחק

כבר פגשנו את המושג "הכוונה עצמית" בפרק שעסק בכישורי המאה ה-21, ולא במקרה: מדובר באחד המושגים המהותיים ביותר בתהליכי התפתחות של ילדים ושל בוגרים גם יחד. הכוונה עצמית היא מיומנות חשובה מאין כמוה כי היא משפיעה על עצם היכולת שלנו להתמודד בהצלחה עם המציאות: בסביבה משתנה, היכולת להבין מה חשוב ואיך משיגים את מה שחשוב היא מצפן שמאפשר לנו להתקדם.

באופן מעשי, הכוונה עצמית מורכבת מארבע פעולות חיוניות:

1. הגדרת מטרות (מה אני רוצה להשיג ולמה אני רוצה להשיג את זה).
  2. תכנון תוכניות (איך אוכל להשיג את מה שאני רוצה).
  3. הוצאת התוכניות אל הפועל (כולל שינוי של התוכנית תוך כדי פעולה במקרה הצורך).
  4. משוב ורפלקסיה (מה יש לי ללמוד מהמקרה ואיך אוכל לפעול מחר טוב מכפי שפעלתי היום).
- כדי לפתח את היכולת הזו בכל גיל – בילדות, בנערוּת או בבגרות – נדרש דבר משמעותי אחד, והוא (כמובן!) תרגול.

אז כיצד מסייעים לילדים לתרגל הכוונה עצמית? ניתן לחלק זאת לשש פעולות פשוטות שניתן לבצע:

אתם מוזמנים.ות לרכוש את הספר ולקבל תשובות מעשיות לשאלה: איך לחנך את ילדינו לעתיד לא ידוע?